

Η Εκκλησία προϋπόθεσις της Σωτηρίας (Αρχιμ. Γεώργιος Καψάνης Γρηγοριάτης)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 21 Οκτωβρίου, 2014

Δεν

μπορούμε να κατανοήσουμε την Αποστολή της ενορίας ως ευχαριστιακής εκκλησιαστικής κοινότητας, εάν δεν συνειδητοποιήσουμε την σημασία της Εκκλησίας για την σωτηρία μας.

Η

Εκκλησία κατά την Ορθόδοξο πίστι μας είναι προϋπόθεσις της σωτηρίας μας. Γι' αυτό και στο Σύμβολο της πίστεως, αφού ομολογήσουμε πίστι στα τρία πρόσωπα της Αγίας Τριάδος, ομολογούμε ότι πιστεύουμε και εις Μίαν. Αγίαν, Καθολικήν και Αποστολικήν Εκκλησίαν.

Είναι

γνωστός ο λόγος του Αγίου Κυπριανού ότι: "εκτός της Εκκλησίας δεν υπάρχει σωτηρία" ή ότι: "δεν δύναται να έχη τον Θεόν Πατέρα εκείνος, όστις δεν έχει την Εκκλησία μητέρα".

Η

Εκκλησία είναι το Σώμα του Χριστού, στο οποίο ο Χριστός δια των Αγίων Μυστηρίων μάς συσσωματώνει και μάς κάνει μέλη Του. Δια του Χριστού ενωνόμεθα και κοινωνούμε με την αγία Τριάδα και μεταξύ μας. Έτσι τα πρώην διασκορπισμένα τέκνα του Θεού "συνάγονται από τον Χριστό εις έν" (Ιωάν. ια', 52). Γινόμεθα και πάλι οικείοι του Θεού, λαός του Θεού. Βασίλειον Ιεράτευμα.

Η ένωσις

του Θεού με τους ανθρώπους, που υπήρχε στον Παράδεισο και διασπάσθηκε λόγω της Αποστασίας και αμαρτίας των πρωτοπλάστων, αποκαθίσταται τώρα δια του Χριστού στην Εκκλησία.

Ο εν

Χριστώ άνθρωπος στο Σώμα του Χριστού, την Εκκλησία, αποκαταλλάσσεται (συμφιλιώνεται) με τον Θεό. Δικαιώνεται, ζωοποιείται. Φωτίζεται, αγιάζεται, σώζεται, γίνεται Θεός κατά

χάριν, εφ' όσον βέβαια και ο ίδιος προσφέρει, δια της ασκήσεως και της υπακοής στις εντολές του Θεού, την ελευθερία του στον Θεό.

Στην

Εκκλησία ο Χριστιανός κοινωνεί με τον Θεό αλλά και με τον Χριστιανό συνάνθρωπό του. Ξεπερνά τον νοσηρό ατομικισμό, την φιλαυτία και αποκτά την αγία εν Χριστώ κοινωνικότητα και αδελφωσύνη.

Με τα

εισαγωγικά Μυστήρια του Βαπτίσματος και του Χρίσματος γίνεται η συσσωμάτωση του ανθρώπου στο Σώμα του Χριστού και η χορηγία της δωρεάς του Αγίου Πνεύματος.

Στο

Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας η ένωση με τον Χριστό και μεταξύ μας γίνεται συνεχής πραγματικότητας. Όπως λέγει ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός "κοινωνία λέγεται τε και εστίν αληθώς δια το κοινωνείν ημάς δι' αυτής τω Χριστώ και μετέχειν αυτού της σαρκός τε και της θεότητας. Κοινωνείν δε και ενούσθαι αλλήλοις δι' αυτής· επει γαρ εξ ενός άρτου μεταλαμβάνομεν οι πάντες, έν σώμα Χριστού και έν αίμα και αλλήλων μέλη γινόμεθα, σύσσωμοι Χριστού χρηματίζοντες" (Έκδοσις Ορθοδόξου Πίστεως, Δ').

Έτσι για

μας τους Ορθοδόξους η συμμετοχή στην Θεία Ευχαριστία και Λειτουργία δεν είναι μία πράξις ατομικής ευλάβειας ή ατομικής σωτηρίας αλλά φανέρωσις και ανανέωσις της εν Χριστώ κοινωνίας με τον Θεό και τους ανθρώπους.

Γι' αυτό

και οι Ιεροί κανόνες επιβάλλουν την συμμετοχή κατά την Θεία Λειτουργία στην Κοινωνία των Αχράντων Μυστηρίων, εκτός εννοείται εκείνων που ευρίσκονται υπό επιτίμια (Β' Κανών της Αντιοχ. η' και θ' Αποστολ.).

Κάθε Θεία

Λειτουργία, ευχαριστιακή σύναξις, βεβαιώνει ότι δεν είμεθα άτομα χωρισμένα από τον Θεό και μεταξύ μας. Έμαστε και γινόμαστε κοινωνία, αδελφότης, οικογένεια του Θεού. Σώμα Χριστού, θεανθρωπίνη ένωσις.

Ο

Εκκλησιασμός και η συμμετοχή μας στη θεία Λειτουργία δεν είναι απλώς ένα θρησκευτικό καθήκον, άλλα όρος για να είμεθα μέλη τής Εκκλησίας. Υπενθυμίζω τον Π' Κανόνα της ΣΤ' Οικουμ. Συνόδου: "Ἡ τις Επίσκοπος, ἢ Πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, ἢ τῶν ἐν τῷ κλήρῳ καταλεγομένων, ἢ λαϊκός, μηδεμίαν ἀνάγκην βαρυτέραν ἔχει. Ἡ πράγμα δυσχερές, ὥστε ἐπὶ πλείστον ἀπολείπεσθαι τῆς αὐτοῦ Εκκλησίας, ἀλλ' ἐν πόλει διάγων, τρεῖς Κυριακὰς ἡμέρας ἐν τρισὶν ἑβδομάσι μὴ συνέρχοιτο, εἰ μὲν κληρικός εἴη, καθαιρείσθω· εἰ δὲ λαϊκός, ἀποκινείσθω τῆς κοινωνίας". (παράβαλλε καὶ τὸν ια' τῆς Σαρδ.). Κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, ποὺ ἐκφράζουν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ νὰ συνέρχεται ὁ Χριστιανός ἢ νὰ συνάγεται ἢ νὰ μετέχη στὶς συνάξεις ἢ συνελεύσεις ἢ συνόδους τῆς Εκκλησίας εἶναι ὄρος γιὰ νὰ εἶναι μέλος τῆς Εκκλησίας. Δὲν ἐννοεῖτο νὰ εἶναι ὁ Χριστιανός ἀσύνακτος ἢ χωρισμένος ἀπὸ τὴν σύναξι παρὰ μόνον σὲ περίπτωσι ἐκπτώσεως ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ πίστι. (Τοὺς σχετικούς 1. Κανόνας βλέπε στὸ βιβλίό μου: "Ἡ Ποιμαντικὴ Διακονία κατὰ τοὺς ἰ. Κανόνας". Πειραιεύς 1976, σελ. 40).

Η

Εκκλησία δὲν εἶναι κυρίως θεσμός, ἴδρυμα, σωματεῖο, οργάνωσις, ἀλλὰ κοινωνία προσώπων ἐν Χριστῷ. Ὅπως ἐλέχθη ἀπὸ Ὁρθόδοξο θεολόγο, Εκκλησία εἶναι ὁ Λυτρωτής, ἡ Μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ καὶ οἱ φίλοι τοῦ Λυτρωτοῦ. Ὅπως ὁμως κάθε σῶμα ἔτσι καὶ ἡ Εκκλησία ἔχει ὀργανισμό ποὺ διασφαλίζει τὴν λειτουργία τῆς. Ὁ ὀργανισμός τῆς δὲν εἶναι οργάνωσις ἀνθρώπινης πρωτοβουλίας ἀλλὰ ἐκφρασις τοῦ θεανθρωπίνου χαρακτήρος τοῦ Σώματός τῆς καὶ ἀποβλέπει στὴν διατήρησι τῆς ἐνότητος τῶν μελῶν τοῦ Σώματος.

Η

συνοδικὴ καὶ Ἱεραρχικὴ δομὴ τῆς Ὁρθοδόξου Εκκλησίας μάς μαρτυρεῖ γιὰ τὸν χαρακτήρα τῆς ὡς κοινωνίας προσώπων ἐν Χριστῷ, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὴν παποκεντρικὴ δομὴ τῆς Ρωμαϊκῆς Εκκλησίας ὅπου προηγείται ὁ ἱδρυματικὸς καὶ θεσμικὸς χαρακτήρ.

Ἀνθρωποκεντρικὸν χαρακτήρα ἔχει καὶ ἡ Εκκλησία τῶν Προτεσταντῶν. Κατὰ τοὺς Προτεστάντας ἡ Εκκλησία ἐπέται τῆς σωτηρίας. Ὁ πιστὸς σῶζεται ἀτομικὰ ἐκτὸς Εκκλησίας μὲ μιὰ κατακόρυφο σχέση μὲ τὸν Θεό. Ἐτσι οἱ σεσωσμένοι συγκεντρῶνονται δια νὰ ἀποτελέσουν τὴν Εκκλησία πρὸς ἀλληλοβοήθεια καὶ ἐξασφάλισι τῆς ἀτομικῆς

σωτηρίας.

Δεν κάνει

δηλαδή ο Χριστός την Εκκλησία ενώνοντας στο Σώμα Του τους πιστούς, αλλά οι πιστοί κάνουν την Εκκλησία. Γι' αυτό στους Προτεστάντας η Εκκλησία δεν είναι Σώμα Χριστού, αλλά σωματείο. Ούτε είναι κοινωνία προσώπων εν Χριστώ, αλλά σύνολο ατόμων που τους συνδέει κοινή θρησκευτική πίστις.

Ο άγιος

Νεκτάριος Πενταπόλεως είχε σοφά τονίσει ότι: "Μόνη δε διαφορά μεταξύ των δύο αυτών συστημάτων (Παπισμού και Προτεσταντισμού) είναι η εξής: Εν μεν τη δυτική Εκκλησία το άτομον. Ήτοι ο Πάπας, συνκεντροί περί εαυτόν πολλά βωβά και ανελεύθερα πρόσωπα συμμορφούμενα εκάστοτε προς τας αρχάς και τα φρονήματα του επικαθημένου άτομου. Εν δε τω Προτεσταντισμώ η Εκκλησία συνεκεντρώθη περί το άτομον. Οθεν η Δυτική Εκκλησία είναι άτομον και ουδέν πλέον. Αλλά τις δύναται να εγγυηθή ημίν περί της ομοφροσύνης όλων των Παπών; Αφού δε πας Πάπας κρίνει περί του ορθού κατά το δοκούν αυτώ και ερμηνεύει την Γραφήν ως βούλεται. Και αποφθεγματίζεται ως θεωρεί ορθόν, κατά τι διαφέρει ούτος των παντοίων δογματιστών της Προτεσταντικής Εκκλησίας; Οποία διαφορά των αρχόντων; Ίσως εν μεν τη των Προτεσταντών έκαστον άτομον αποτελεί μίαν Εκκλησίαν. Εν δε τη δυτική όλην την Εκκλησίαν αποτελεί εν άτομον. Ουχί πάντοτε το αυτό. Αλλ' αείποτε έτερον". (Αγίου Νεκταρίου "Αι Οικουμενικά Σύνοδοι", εκδόσεις Ρηγόπουλου, Θεσ/νίκη 1972. Σελ. 73).

Για μας

τους Ορθοδόξους προηγείται η Εκκλησία και έπεται η σωτηρία. Δικαιούμεθα και σωζόμεθα, επειδή ο Χριστός μάς κάνει μέλη του Σώματός Του. Από αυστηρά Ορθόδοξο άποψι δεν πρέπει η Εκκλησία να χαρακτηρίζεται ως ηθικό ή μυστικό Σώμα του Χριστού γιατί οι χαρακτηρισμοί αυτοί (δυτικής προελεύσεως) τείνουν να μειώνουν τον χαρακτήρα της Εκκλησίας ως πραγματικού και ενιαίου Σώματος του Χριστού. Ούτε πάλι μπορούμε να χωρίζουμε την Εκκλησία σε στρατεύομενη και θριαμβεύουσα, διότι και τα μέλη της που στρατεύονται, συμμετέχουν από την παρούσα ζωή στο έσχατον. Προγέονται την Βασιλεία του Θεού και γι' αυτό από την παρούσα ζωή έχουν αρχίσει να θριαμβεύουν, έχουν την απαρχή της δόξης του Θεού.

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

Σωζόμεθα λοιπόν στην Εκκλησία, που κατά τον Απόστολο Παύλο "είναι στύλος και εδραίωμα της Αληθείας" και που κατά τον αψευδή λόγο του Κυρίου είναι θεμελιωμένη επί την πέτραν (την ομολογία του θεανθρώπου Χριστού) και γι' αυτό "ούτε αι πύλαι του Άδου θα κατισχύσουν αυτής".

("Ενορία προς μία νέα ανακάλυψή της"

Εκδόσεις Ακρίτα. Σειρά: "Ορθόδοξη Μαρτυρία" Αρ. 37. Συλλογικός τόμος)

(Πηγή ηλ. κειμένου: oodegr.com)